

Saksbehandler
Ane Karine Lillevoll

Telefon
77642069

Vår dato
05.03.2015
Deres dato
03.03.2011

Vår ref.
2011/1507 - 9

Arkivkode
421.4

Deres-ref.

Saksnr. 10/1774 SØY KOMMUNE

Arkiv saksnr.

10/1774

Dok.nr.

34

Journalnr. ar.

Løpenr.

11 MAR 2015

Saksbeh

MJC

Kopi til:

Ark.kode:

L 12

Ark.kode:

Kassasjon:

Gradering:

Karlsøy kommune

9130 Hansnes

Vedrørende reguleringsplan for fylkesvei 863, Langsundforbindelsen – varsel om mulig omgjøring av Fylkesmannens vedtak – anmodning om kommunens redegjørelse

Vi viser til vårt vedtak av 5.4.2011, hvor vi stadfestet Karlsøy kommunestyre sitt vedtak datert 15.12.2010 om å egengodkjenne reguleringsplan for riksvei 863, Langsundforbindelsen.

Fylkesmannen mottok den 11.6.2012 en anmodning om omgjøring av vårt vedtak datert 5.4.2011. Anmodningen ble fremmet av advokat Knut Helge Hurum på vegne av Reinøy reinbeitedistrikt. Da arbeidet med å iverksette Langsundforbindelsen ble utsatt, ba advokat Hurum den 5.11.2012 Fylkesmannen om å avvente behandlingen av omgjøringsbegjæringen inntil det var avklart at Langsundforbindelsen ville bli realisert. Fylkesmannen ble i brev av 12.11.2014 bedt om å behandle omgjøringsbegjæringen. Vi mottok oppsummerende merknader til omgjøringsbegjæringen i brev av 11.2.2015.

Vårt vedtak av 5.4.2011 begjæres omgjørt, under henvisning til flere forhold. Det anføres å være krav til konsekvensutredning av reguleringsplanen, da reguleringsplanen vil påvirke ivaretagelsen av reindriftens interesser. Det vises i den forbindelse til ILO-konvensjonen nr. 169 artikkel 7, SP artikkel 27, fvl. § 17 samt pbl. § 3-1 fjerde ledd. Staten skal sikre urfolks deltakelse i beslutningsprosesser, herunder at reinbeitedistriktene blir hørt og får muligheten til å delta i prosessen forut for et reguleringsplanvedtak. Brudd på de nevnte bestemmelsene innebærer at disse hensyn ikke er ivaretatt. Vedtaket anføres også å være i strid med naturmangfoldloven, samt å bygge på feil faktagrunnlag. Samlet sett anføres det at vedtaket både lider av innholdsmangel og saksbehandlingsfeil som kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold, jf. prinsippet som kommer til uttrykk i fvl. § 41, slik at Fylkesmannens vedtak av 5.4.2011 er ugyldig. Vi viser for øvrig til omgjøringsbegjæringen i sin helhet, samt tilleggsopplysninger gitt i brev av 11.2.2014. Begge brevene følger vedlagt.

Fylkesmannen har med bakgrunn i det ovennevnte foretatt en gjennomgang av sakens dokumenter og vårt vedtak av 5.4.2011, og avdekket forhold som medfører at vi vurderer å omgjøre vårt vedtak om å stadfeste Karlsøy kommune sitt vedtak om reguleringsplan for Langsundforbindelsen. Før vi begrunner vårt varsel om omgjøring, anser vi det hensiktsmessig å gjengi det som i denne sammenheng er de sentrale deler av faktum i saken.

Sakens bakgrunn:

Av saksdokumentene fremgår at det ble holdt oppstartmøte mellom Statens vegvesen og Karlsøy kommune vedrørende planprosessen den 15.9.2009. Videre fremgår at det i møte i Karlsøy kommune den 25.9.2009, under sak 0128/09, ble truffet vedtak om å gi «dispensasjon fra ny plandel i plan- og bygningsloven, § 4-2 og 12-9» med den følge at det ikke stilles krav om «at [det] utarbeides planprogram med konsekvensutredning i forbindelse med reguleringsplan for rv. 863 Langesundforbindelsen».

Karlsøy kommune la den 25.3.2010 reguleringsplan for Langesundforbindelsen ut til offentlig ettersyn, og planforslaget ble sendt på høring. Reindriftsforvaltningen Troms sendte etter dette varsel om innsigelse til Karlsøy kommune¹, under henvisning til at planen etter deres syn forutsatte utarbeidelse av konsekvensutredning av utbyggingen i forhold til reindriftsinteressene. Områdestyret vedtok senere den 3.6.2010, under sak ST 21/10, å fremme innsigelse til planen på dette grunnlag. Fra områdestyrets vedtak hitsettes følgende²:

Styret viser til at det gjentatte ganger har vært fremsatt krav om konsekvensutredning av denne utbyggingen i forhold til reindriftsinteressene, uten at dette er tatt til følge. De analysene som Statens vegvesen selv har utført på dette punkt, er langt fra tilfredsstillende og er også gjort på et mangelfullt grunnlag. Styret finner at dette ikke er akseptabelt. Selv om utbyggingsplanene blir gjennomført, er det likevel påkrevet å foreta en forsvarlig og helhetlig utredning av konsekvensene for reindrifta, dette for å ha grunnlag for å vurdere og ta stilling til tilpasninger i planene med avbøtende tiltak. Områdestyret viser som bakgrunn for kravet til KU-forskriftens § 4, e) om tiltak som kan komme i konflikt med reindriftsinteressene, og at det dreier seg om tiltak som ikke er tilfredsstillende utredet på overordnet plannivå.

Områdestyret reiser på denne bakgrunn innsigelse til reguleringsplanen for Langesundforbindelsen med krav om at det blir gjennomført en reindriftsfaglig konsekvensutredning av utbyggingsplanene.

Den 17.8.2010 ble det avholdt et møte mellom områdestyret, Statens vegvesen og Karlsøy kommune i den hensikt å komme til enighet, uten at partene lykkes. Det ble også avholdt et oppfølgingsmøte med Reindriftsforvaltninga den 1.9.2010. Karlsøy kommune vedtok deretter reguleringsplanen den 15.12.2010, til tross for at det forelå en innsigelse fra områdestyret. Reguleringsplanen ble påklaget av bl.a. Reindriftsforvaltninga i Troms i brev av 17.1.2011. Fra klagen hitsettes:

Nevnte sak ble behandlet av områdestyret for Troms som sak ST 12/11, der følgende vedtak ble gjort:

---

¹ Dato for varselet er ikke kjent, da Fylkesmannen ikke har mottatt kopi av dokumentet. At et slikt varsel ble gitt fremkommer imidlertid av Karlsøy kommunes saksframlegg til sak 70/10.

² Vedtaket er sitert i klage av 17.1.2011 fra Reindriftsforvaltninga Troms. Vi kan imidlertid ikke se å ha fått oversendt kopi av selve brevet om bruk av innsigelsesmyndigheten. Av merknadsbehandlingen forut for kommunens planvedtak fremgår imidlertid klart at det legges til grunn at Reindriftsforvaltninga «har[...]reist innsigelse til reguleringsplanen», og at kommunen legger til grunn Statens vegvesens anbefaling om at «innsigelsen til Reindriftsforvaltninga i Troms er ugyldig, og [...] ikke skal tillegges noen vekt», jf. behandlingen av merknad nr. 17.

"Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 1-9 påklager Områdestyret for Troms Karlsøy kommunes vedtak av 15-16 desember 2010, i sak 70/10, Reguleringsplan for ry 863 Langsundforbindelsen. Områdestyret ber om at vedtaket omgjøres av kommunestyret i Karlsøy kommune. Hvis så ikke skjer, så forutsetter styret at saken fremmes videre til øvre planmyndighet. Det påpekes at pb1. § 5-5, 2. avsnitt slår fast at planvedtaket ikke får virkning for innsigelsesretten er avklart av departementet. Hvis innsigelsesretten er til stede, så går saken videre til vanlig behandling, det vil si mekling jfr. pb1. §5-6.

Fra kommunens underinstansbehandling av klagen i sak 70/10 hitsettes:

Områdestyret for Troms har behandlet kommunestyrets planvedtak, og i brev av 17.01.2011 påklaget avgjørelsen om å avvise områdestyrets innsigelse til reguleringsplanen for Langsundforbindelsen. Gjennom innsigelsen fastholdes kravet om KU i reguleringsplanprosessen.

(...)

Klagen tas ikke til følge, og det anbefales at spørsmålet om innsigelsens gyldighet bringes inn for Fylkesmannen til avgjørelse sammen med de øvrige klagen på reguleringsvedtaket.

(...)

Dersom Fylkesmannen gir kommunen medhold i at innsigelsen er ugyldig, vil dette spørsmålet være endelig avgjort. Dersom fylkesmannen kommer til at innsigelsesretten er i behold, går saken til mekling, jfr. pb1. §§ 5-5 og 5-6.

I vår behandling av klagen foretok vi en vurdering av om områdestyrets innsigelsesadgang var i behold. Fra Fylkesmannens vedtak hitsettes:

Statens vegvesen merknadsbehandlet reguleringsplanen i forkant av kommunestyrets behandling av plansaken. Vegvesenet har i merknaden til Områdestyret innsigelse uttalt at reguleringsplanen er utarbeidet med grunnlag i godkjent kommunedelplan for rv 863 Langsundforbindelsen. Denne kommunedelplanen ble vedtatt av Karlsøy kommunestyre 12.12.2007. Forut for kommunestyrets vedtak ble kommunedelplanen utarbeidet etter en meget grundig planprosess, som Reindriftsforvaltningen Troms var tungt involvert i, herunder som høringsinstans. I høringsuttalelsen sluttet Reindriftsforvaltningen seg til uttalelsen fra reinbeitedistriktet, som gikk inn for alternativ for undersjøisk tunnel. Man ønsket heller ikke vegomlegging forbi Stakkvik (B-alternativene). Det ble ikke varslet innsigelse mot de andre alternativene fra Reindriftsforvaltningen.

Videre ble spørsmålet om konsekvensutredning avklart før kommunedelplanen ble utarbeidet.
(...)

Statens vegvesen har videre vist til bestemmelsen i plan- og bygningsloven § 5-5, hvorefter det ikke kan fremmes innsigelse mot forhold i plansak der slik innsigelse kunne vært fremmet i forbindelse med tidligere plan om samme forhold vedtatt i løpet av de ti foregående år.

(...)

På bakgrunn av saksfremstillingen slik den er gjengitt over, legger Fylkesmannen til grunn at spørsmålet om det skal kreves konsekvensutredning tidligere er avgjort av kompetent

myndighet, Vegdirektoratet i 2007 for kommunedelplanen og for reguleringsplanen av Karlsøy kommune i 2009. Reindriftsforvaltningen har ikke fremmet innsigelse før denne ble fremsatt i forbindelse med reguleringsplanen. Innsigelsen/kravet om konsekvensutredning er etter dette avskåret.

Resultatet av vårt klagebehandling var at vi fant å kunne stadfeste kommunestyrets planvedtak.

Fylkesmannen varsler med dette om at vi vurderer å omgjøre vårt vedtak datert 5.4.2011. Kommunen og sakens parter gis med dette forhåndsvarsel, jf. fvl. § 16. Årsaken er at vi i vårt vedtak har vurdert gyldigheten av områdestyrets innsigelse, samt funnet å kunne sluttbehandle klage over planvedtak hvor det foreligger innsigelse fra berørt sektormyndighet i sak hvor det klart foreligger uenighet om hvorvidt innsigelsesadgangen er avskåret etter pbl. § 5-5 første ledd. Kompetansen til å ta stilling til hvorvidt det foreligger en innsigelsesadgang eller ikke ligger i følge pbl. § 5-5 første ledd siste punktum hos Kommunal- og moderniseringsdepartementet, jf. pbl. § 5-5 1. ledd siste punktum, og er ikke delegert til Fylkesmannen. Vårt vedtak lider således av personell kompetansemangel, da det er truffet av Fylkesmannen som er et organ underordnet departementet. Videre fremgår det av §5-5 andre ledd at kommunens planvedtak i tilfeller som nevnt i første ledd tredje punktum, dvs. ved uenighet mellom kommunen og innsigelsesmyndigheten om hvorvidt innsigelsesadgangen er avskåret etter første ledd, først får virkning når departementet har avgjort spørsmålet.

Den 1.1.2015 trådte det i kraft en endring i tredje punktum i bestemmelsen i § 5-5 første ledd. Det er gjort en tilføyelse i lovteksten om at spørsmålet om innsigelsesadgangen er i behold skal avgjøres av departementet « *når innsigelsessaken er sendt til departementet* ». I følge Prop. 121 L (2013 -2014) «...klargjør [tilføyelsen] tidspunktet for når departementet tar stilling til om innsigelsesadgangen står ved lag eller ikke. Den bringer lovteksten i samsvar med praksis, og den nærmere omtalen i ikrafttredelsesrundskrivet for loven.», jf. side 13.

Fylkesmannen mener på denne bakgrunn at klage over reguleringsvedtak av 15.12.2010 skulle vært stilt i bero, og saken skulle vært behandlet som en innsigelsessak. Planen og innsigelsen skulle, med Fylkesmannens tilråding, vært oversendt til departementet, jf. pbl. | 5-6. For det tilfelle at departementet kom til at innsigelsesadgangen var avskåret, ville kommunens planvedtak først få virkning fra dette tidspunktet, ettersom § 5-5 andre ledd foreskriver at rettsvirkningen av kommunens planvedtak suspenderes inntil departementet har truffet slik avgjørelse.

Fra den 1.1.2014 ble områdestyrene avviklet og dens myndighet overført til fylkesmannsembetene, jf. lov 14. juni 2013 nr. 45, jf. kgl. res. 14. juni 2013. Dette innebærer at innsigelsen som ble fremmet av områdestyret i dag tilhører Fylkesmannen ved avdeling for plan, reindrift og samfunnssikkerhet. Vi orienterer med dette om at parallelt med at Fylkesmannen ved justis- og kommunalavdelingen vurderer omgjøring av vårt vedtak av 5.4.2011, vil Fylkesmannen ved planavdelingen foreta en nærmere vurdering av innsigelsen.

For ordens skyld gjør vi sakens parter oppmerksom på at en eventuell opphevelse av stadfestelsen av kommunens planvedtak vil medføre at planen ikke har rettsvirkning før den eventuelt er stadfestet av departementet, jf. pbl. § 5-5 annet ledd, eller departementet har

kommet til at innsigelsesadgangen er avskåret i saken og Fylkesmannen kan behandle klagen på nytt.

Frist for uttalelse til dette forhåndsvarselet er **fredag 27. mars 2015**. Klager og sakens øvrige parter er orientert som kopimottakere av dette brev, og gis samme frist som kommunen for eventuell uttalelse til forhåndsvarselet.

Vi anmoder også Karlsøy kommune om å oversende relevant dokumentasjon som belyser behandlingen av innsigelsen fra Reindriftsforvaltningen Troms som ikke tidligere har blitt oversendt Fylkesmannen i forbindelse med klage over reguleringsplan.

Med hilsen

Jan-Peder Andreassen
kommunaldirektør

Marianne Hovde
fagansvarlig

Vedlegg

Kopi m/vedlegg:

- Advokatfirmaet Hjort DA, Postboks 471 Sentrum, 0105 Oslo
- Statens vegvesen, Region nord, Postboks 1403, 8002 Bodø
- Reindriftsforvaltningen i Troms (her)

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer.